

ETT KONSTNÄRLIGT MÄSTERVERK

Dessa generösa personligheter ställde upp för att ge Vännerna en fördjupad insikt i hur arbetet med pjäsen gått till. Benoît Malmberg (producent), Stina Ekblad, Malin Ek, Morgan Alling, Irena Kraus (dramaturg och regiassistent) och Gustaf Skarsgård.

Efter paus framförde Morgan Alling mycket skickligt en överraskande, burlesk dans, som fick publiken att skratta.

KÖPMANNEN I VENEDIG

LÖRDAGEN DEN 23 OKTOBER HÖLLS ETT SEMINARIUM PÅ LILLA SCENEN OM KÖPMANNEN I VENEDIG AV WILLIAM SHAKESPEARE.

SEMINARIET INLEDDES AV Cay Bond, som redan i början påpekade att människor i grunden inte förändras under olika århundraden, varför personerna i pjäsen har många likheter med den moderna människan. Detta är ett av motiven för att man spelar "Köpmannen i Venedig" också idag. Dag Kronlund, som är chef för Dramatens arkiv och bibliotek, berättade sedan på sitt, som alltid kunniga och fängslande vis, om tidigare uppsättningar på Dramaten. Svensk urpremiär ägde rum på gamla Dramaten vid Kungsträdgårdsgatan första mars 1954 med Georg Dahlqvist som Shylock. Vid tiden för denna uppsättning diskuterade man i

Dag Kronlund visade arkivbilder och beskrev alla "Köpmän" som spelats på Dramatenscenerna.

Riksdagen utökad bosättningsrätt för judar i Sverige. Denna diskussion påverkades av Dramatens uppsättning.

1919 satte Olof Molander upp pjäsen på nuvarande Dramaten och då spelade Ivan Hedqvist Shylock.

1944 blev det Alf Sjöbergs tur att sätta upp pjäsen och han valde då Holger Löwenadler som Shylock och Inga Tidblad som Portia. Sjöberg återkom med en uppsättning 1962. Flera av Dramatens vänner har säkert sett denna med Georg Rydebergs Shylock och Gunn Wällgrens Portia.

Dramaturgen och regiassistenten Irena Kraus berättade att hon och Mats Ek inför den nu spelade versionen, lade ner ett avsevärt arbete på att jämföra olika översättningar och bestämde sig för Lars Uldéns. Därefter bearbetade man och "vässade till" texten.

Genom att välja en kvinnlig skådespelare till Shylocks roll ville man motverka schablonbilden av och fördomarna mot judarna. Samtidigt jämför man på så vis kvinnornas utanförskap med judarnas.

Ett annat särdrag i denna föreställning är att Portia framställs som en mogen, erfaren kvinna, spelad av Stina Ekblad.

En ny vinkling är att man så starkt betonar homosexualiteten mellan Antonio och Bassanio. Man har inte velat framställa karaktärerna som renodlat onda eller goda. Motsättningar finns hos alla personer. Mindre roller har också givits större utrymme än i tidigare föreställningar.

Efter paus framförde **Morgan Alling** (som Lancelot) mycket skickligt en överraskande, burlesk dans, som fick publiken att skratta.

På en fråga, hur **Malin Ek** tyckte att det var att spela man, svarade hon, att hon inte spelar man utan människa.

Gustaf Skarsgård som Bassanio har inte fokuserat på ålderskillnaden mellan Portia och honom utan på människan.

Stina Ekblad svarade på en publikfråga om rätten att ändra i dramatiska texter att hon generellt är mycket stark motståndare till det. I detta fall kunde hon med viss tvekan acceptera de ändringar som gjorts, eftersom de var så skickligt genomförda.

Stina Ekblad tyckte det var roligt att spela Shakespeare och få mäta sig med hans intelligenta kvinnor och se hur långt man själv kan nå.

För dem som hunnit se föreställningen innebär deltagandet i seminariet att upplevelsen av pjäsen berikades. Hos dem som ännu inte sett "Köpmannen i Venedig" väcktes säkert nyfikenhet och önskan att snart få ta del av ett konstnärligt mästerverk.

 Kerstin Thorvall och Marit Johnson
Medlemmar i Vännerna

NY ADRESS TILL HEMSIDAN
www.dramatensvanner.se
Program, stadgar och medlemsblad
finns att läsa där.

Cay har ordet ...

HÖSTEN I ETT RASANDE TEMPO

DET MESTA SOM spelats denna höst på Dramatens scener har handlat om konflikter. Det varnade Staffan Valdemar Holm oss tidigt för i programbladet, och det tackar vi honom för. Så rikt på innehåll och upplevelser har Dramatens program inte varit på länge. Det konstnärliga ensemblearbetet är en ynnest att få uppleva.

Själv hörde jag till dem som njöt av estetiken i **Tre knivar från Wei**, av Reine Brynolfssons intensitet i **Paralysie Générale**, av underfundigheten i iscensättningen av **Strömning på Cattelin**, av en öm gestaltning av det sköra livet i **Norway Today**, av den mustiga uppsättningen av **Kamraterna**, av Erland Josephson och Angela Kovács i **Natt och Drömmar**, och av alla tänkbara känslolokast i den magnifika uppsättningen av **Köpmannen i Venedig**. För att endast ta några exempel.

Dramatens repertoar slår självaste Comédie Française med hästlängder! Vi, Dramatens Vänner, har försökt att hålla samma höga ambition på våra seminarier, cafémöten och teaterresor. Och det tänker vi fortsätta med. För ju mer intensiva upplevelser det blir på scenerna desto mer inspireras vi i programkommittén. Vårens program kommer vi att berätta om i nästa nummer av medlemsbladet.

Arbetet med att fundera på valet av årets stipendiat är i full gång och det blir inte ett lätt val, det kan jag rapportera. Helst skulle vi vilja dela ut en uppskattning till hela Dramatens ensemble.

Till våra medlemmar vill jag gärna tipsa om att ni närhelst ni önskar gärna får lämna bidrag till det årliga stipendiet. På så vis kan det växa till en prestigefylld belöning för hårt konstnärligt arbete.

God jul och Gott Nytt År!

✍ Cay Bond

ÖRONMÄRKTA STIPENDIE- BIDRAG FRÅN VÄNNERNA!

Att dela ut stipendier till aktörer som givit publiken en stor upplevelse under året är ett av Dramatens Vänners främsta mål. Storleken på stipendier varierar alltefter det ekonomiska utfallet av vår verksamhet.

Nu vill vi ytterligare förbättra DV:s medlemmars möjlighet att bidra till nya "publikstipendier", genom frivilliga, extra gåvor.

Vill du vara med om att få igång ytterligare stipendier är du välkommen att lägga till en öronmärkt extra slant, till exempel i samband med att du betalar medlemsavgiften för år 2005. (Skriv "stipendiebidrag" på talongen, samma pg som föreningen: 194 75 25-0). Men givetvis tar vi gärna emot bidrag – när som helst och hur som helst.

De medel som sätts in kommer oavkortat att gå till stipendier, utan att belastas med vare sig administrations- eller andra kostnader. De är öronmärkta till detta ändamål och kommer att bokföras, revideras och redovisas separat för Vännerna vid årsmötet.

Så varmt välkommen med ditt bidrag och hjälp oss på detta sätt att bli ännu mer aktiva inom Dramatens verksamhet!

Styrelsen

BOKTIPSET

ROANDE OCH LÄRORIK TEATERHISTORIA

Teater i Sverige, har nyligen getts ut av Gidlunds förlag. Det är en teaterhistoria där stilar och epoker ifrågasätts och/eller betraktas på ett nytt sätt av ett antal välrenommerade forskare vid Teatervetenskapliga institutionen vid Stockholms Universitet.

Bokens teaterhistoria börjar för tretusen år sedan i en rituell dans till solguden och slutar i en kvinnlig performanceartist år 2003. Femtusens års historia där teaterhändelsen står i centrum, alltså själva det skäl-vande mötet mellan en aktör på en spelplats och en publik.

Bokens författare skriver var och en om sina specialiteter. Det blir kapitel om barnteater, dans, politisk teater, feministisk teater, hovteater, Värmlänningarna, crossdressing och happenings. (Det tillhör förresten 60-talets mytologi att Karl-Erik Welin sågade sig själv i benet när han attackerade flygeln på Moderna museet).

Willmar Sauter för ett resonemang om den teatrala händelsens karaktär, natur och förutsättningar och tolkar hållristningarna i Tanumshede i teatrala termer. Han för oss också med till Kungliga Teatern 1811 och intrigerna som föregick den bejublade premiären av Cendrillon.

Skådespelarkonsten vid sekelskiftet 1900 är ett roande kapitel om icke-behovet av en regissör i den betydelse vi har idag. Att lägga sig i skådespelarens arbete var det inte tal om, att bestämma var kulisserna skulle stå gick dock för sig. Först på 1920-talet med Max Reinhardt blev det tydligt att en uppsättning inte bara var ett återgivande av text utan att en regissör också kunde tillåtas tolka denna text.

Karin Helander berättar vidare om 1900-talets regivisioner och skådespelarkonst i sitt kapitel Realism och modernism. Lång dags färd mot natt, Bengt Ekerots legendariska uppsättning, är kanske det främsta exemplet på psykologisk realism. Karin Helander skriver också om Staffan Westerbergs "Spökspenaten" som gavs på Dramaten säsongen 1987/88 och naturligtvis om Dramatens övriga uppsättningar av Spöksonaten.

Tiina Rosenbergs bidrag handlar bl.a. om när kvinnorna höjde sina röster i Jösses flickor, om kvinnor i mansroller och män i kvinnoroller och byx- och kjolrollernas speciella dramaturgi samt om den romantiske hjälten i Ludvig Josephsons 1860-tal.

Lena Hamnergren berikar oss med kapitel om dans från olika tider. Hovbaletten vid drottning Kristinas hov, den påverkan varietéerna och de folkliga nöjerna hade på Kungliga Teaterns dansare under 1800-talet och om 1900-talets fria dans med Isadora Duncan, Birgit Cullberg och Birgit Åkesson.

Allt är mycket fyndigt, roande och lärorikt – en annorlunda svensk teaterhistoria.

✍ Monica Simonsson

(ISBN 91-7844-624-4. Capris: 260 kr)

ETT KÄRLEKSFULLT MÖTE MED SAMUEL BECKETT

På en stämmingsfull scen med Beckettporträttet i bakgrunden började Jan Jönsson berätta om sin kärlek till Beckett och Godot.

🌀NATT OCH DRÖMMAR

LÖRDAGEN DEN 2 OKTOBER HÖLLS ETT
SEMINARIUM PÅ LILLA SCENEN OM BECKETTS
TEXTER I SAMLINGEN NATT OCH DRÖMMAR

BECKETTSEMINARIET BLEV EN fullträff trots att seminariet drog färre Vänner än vanligt.

Många har kanske uppfattningen att Becketts texter kan vara svårbegripliga. Men jag tror att flera med mig håller med om att det vi denna lördag fick uppleva, gjorde att vi kom närmare personen Beckett och i och med det även närmare hans texter.

I programmet om uppsättningen av **Natt och Drömmar** skriver **Erland Josephson**: "Ordens närvaro och ordens frånvaro gestaltar våra liv, det vi är satta att leva".

På seminariet berättade Erland Josephson, som spelar rollen herr Krapp i Krapps sista band och **Angela Kovács**, som spelar rollen i Fotsteg, om arbetet med den engelska regissören Katie Mitchell. Båda skådespelarna har fått lysande recensioner och pjäsen är en succé.

Mitchell har satt upp flera av Becketts pjäser och har här utforskat gränslandet mellan drama, installation, musik och dans.

Översättaren **Magnus Hedlund** beskrev texterna och tydliggjorde humorn och allvaret i orden. Magnus Hedlund kunde också kärleksfullt och med glimten i ögat, återge personliga möten med Samuel Beckett själv. Författaren kändes närvarande.

Inte minst när vår gäst, skådespelaren **Jan Jönsson**, tog alla med storm, med sin förkortade monolog om historien

kring hans uppsättningar av pjäsen **I Väntan på Godot**, i fängelser, med fångar som skådespelare! Det är en föreställning som vanligtvis tar mellan sex och sju timmar, där han berättar om den fascinerande processen. Vi fick följa med på en resa från Kumla till St Quentin och även till Paris dit han reste då Samuel Beckett bett Jan komma och berätta hur fångarna mottog hans text. Jan Jönsson slog oss minst sagt med häpnad och gjorde Samuel Beckett än mer levande – om än bara för ett innehållsrikt seminarium för Dramatens Vänner.

👤 Cay Bond

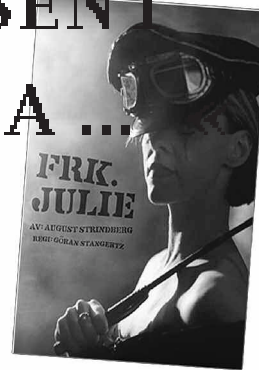

Magnus Hedlund berättade om sitt översättarliv med Beckett. Cay Bond höll ihop seminariet. Erland Josephson beskrev inspirationen, glädjen och tillgängligheten att arbeta med regissören Katie Mitchell. Angela Kovács avslutade samtalet med att läsa upp novellen om Dansen och Dikten.

» EN TEATERRESA VI SENT SKA GLÖMMA ...

TEATERRESA

DEN 8–10 OKTOBER DRAMATENS
VÄNNERS TEATERRESA TILL MALMÖ
OCH HELSINGBORG

VI VAR ETT 30-tal Dramatenvänner som hade lyckan att vara med på höstens resa till Skåne, med en avstickare till Själland. Den 8–10 oktober var tre dagar fulla av teater och andra kulturbegivenheter.

Första etappmålet var Malmö, där vi såg **Födelsedagsfesten** av Harold Pinter i regi av Tobias Theorell. Pjäsen är en märklig blandning av realism och surrealism, som lämnar stort tolkningsutrymme åt åskådaren. Det framkom tydligt när vi jämförde våra intryck – omdömena sträckte sig från "gripande" till "obegriplig". En föreställning som är intressant att fördjupa sig i och diskutera tillsammans.

Vi korsade Öresund på lördagen och anlände till Humlebaek och **Louisiana** i strålände solsken! Parken i klara höstfärger med skulpturerna som avtecknade sig mot den blå himlen och vattnet var en fullt tillräcklig konstupplevelse. Men vi fick därtill en visning av den underbara

blomstermotivets utveckling i den moderna bildkonsten från 1800-talet och fram till idag. Här fanns van Gogh, Matisse, Monet, Nolde, O'Keeffe, Tomaselli, Warhol – totalt 50 olika konstnärers målningar, installationer, fotografier, skulpturer.

På eftermiddagen landsteg vi i Helsingborg. Göran Stangertz, chef för Helsingborgs Stadsteater, tog emot med en medryckande presentation av teatern och stadens teaterliv samt en introduktion till kvällens föreställning **Fröken Julie**, som han själv regisserat. Ett samarbete mellan Skillinge Teater, Musik i Syd, Art of Spectra och Helsingborgs Stadsteater har resulterat i en ovanlig och rik uppsättning där musiker och dansare har en väsentlig roll. Den spelades i somras i teaterladan i Skillinge och gick under oktober på Stadsteatern för att därefter turnera runt om i Skåne.

Många av oss stiftade en ny bekantskap på söndag förmiddag då vi besökte **Dunkers Kulturhus**. Det invigdes våren 2002, byggt med medel från de fonder som skapades av industriledaren Henry Dunker (Tretorn Trelleborg) och hans hustru Gerda. Den unika byggnaden, ritad av den danske arkitekten Kim Utzon, sjuder av aktiviteter. Här finns flera utställningslokaler, teatersalong, konsertsal, stadshistoriska utställningar och en omfattande kulturverksamhet för barn i alla åldrar. Mycket vackert och imponerande! Vi fick en lärorik guidning som dessutom var fylld av härliga anekdoter. Birgitta och Herdis hade ordnat ett program i toppklass. Vi ser fram emot nya spännande resmål – det finns gott om idéer har vi förstätt!

Marianne och Lars Östman
Medlemmar i Vännerna

Monica Stenbeck, Anna Wallander och Ingela Olsson berättade om bearbetningen av Jelineks text och hur sammansättningen av pjäsen vuxit fram genom det nära samarbete mellan dem och regissören Rickard Günther

DEN SKAPANDE KVINNANS DRAMA

REDAN I SEPTEMBER hade **Teater Galeasen** premiär för Elfriede Jelineks pjäs **Princessdramer**. Nobelprisutnämning i litteratur kom alltså mycket senare och har antagligen bidragit till det stora intresset för denna unika föreställning. Tack vare Cay Bonds goda kontakter med "galeasarna" erbjöds Vännerna möjligheten att njuta av en specialföreställning för bara oss en måndag i november. Föreställningen avslutades med ett för oss åskådare givande samtal med skådespelartrion Ingela Olsson, Monika Stenbeck och Anna Wallander.

Galeasens **Princessdramer** är en identitetsfars där kaos och så kallad kvinnlig logik regerar mellan olika kvinnliga roller. Jelineks fascinerande ordmassor strömmar fram och tillbaka över scenen. Ibland förundras man av ordens skönhet, ibland förstår man ingenting, ibland njuter man av samförståndet.

Det gör inget, sa Ingela Olsson efteråt, ta bara till er de meningar ni tycker om. Det andra kommer – eller så kan ni vara utan det. Det är Anna Wallanders (som beskrev sig själv som Jelinek-fantast) fascination av Jelinek som är ursprunget till att pjäsen satts upp. Regissören Rickard Günther uppmanade henne att leta upp något verk som skulle passa ensemblen. Det blev då **Princessdramer** som Magnus Lindman översatt.

Tillsammans har de sedan bearbetat och stuvat om Jelineks ordspel och de kvinnliga rollerna som objekt, villebråd och prinsessa. Alla tre var rörande överens om att det hårda arbetet med att först förstå och behärska, och sedan förmedla Jelineks texter har varit ett stort och inspirerande uppdrag som de alla njutit av på ett sällsamt sätt.

Princessdramer kommer på TV. Spela in den, uppmanade Monika Stenbeck, för då kan ni spela den om och om igen för att förstå bättre, eller hoppa över när ni inte förstår – eller stänga av ...

Ebba Wachtmeister

SPÄNNANDE MÖTEN PÅ HÖSTENS TEATERCAFÉER

Café 1 VI HAR BLIVIT fler och fler som vill träffa andra teatertokar och möta hemliga gäster på Teatercaféet, den första måndagen i varje månad. Café Pauli har med tiden blivit för trång, så vi har fått flytta upp till personalmatsalen i Dramatenhuset. Men det första caféet för hösten, **den 6 september** hade vi ändå på Pauli. Vår ordförande Cay Bond kom med skådespelaren och regissören **Jan Waldekranz**. Han berättade att han var en enkel grabb från Södertälje som valde skådespelaryrket av lust. Han utbildade sig vid Teaterhögskolan i Stockholm och HB studio i New York och kom till Dramaten 1977. Förebilder inom teatern är storheter som Margaretha Krook, Toivo Pawlo, Gunn Wållgren och de andra av samma generation, som han hade tur att få arbeta med och lära sig av.

Han har inga favoriter bland pjäser eller författare, utan sammanhanget och de andra som han ska arbeta tillsammans med är viktigare. Han var till exempel med i "Lisa-Louise" och såg det som en spännande resa att ta sig igenom. Han har alltid "kluddat" och när han översatte och spelade "En välkammad ilska" av Alan Drury så blev det startskottet att börja skriva pjäser själv.

Höstens pjäs "Love Bombing" som han både skrivit och regisserat sattes upp på ingen tid alls, utan budget eller repetitionstid. Skådespelarna hade bara läst igenom hela pjäsen tre gånger innan premiär, men med proffs som Lena Endre och Reine Brynolfsson går det. Inför framtiden så vill han driva flera egna projekt där han både skriver, regisserar och spelar.

Café 2 DEN 4 OKTOBER hade vi nytt teatercafé i Personalmatsalen. Alla var inte så glada över att vi övergivit Pauli, men som sagt vi har blivit fler och fler. Eva som förestår köket hade lagat god varm mat för alla hungriga. Den här kvällen hade vi två hemliga gäster. Det var Vännernas grundare och förra ordföranden **Birgitta Kristoffersson** som intervjuade skådespelerskan **Anita Björk**. Denna fantastiska kvinna, som fyllde jämnt förra året, har varit på Dramaten sedan hon började på elevskolan 1942. Skolsalen var i det som idag är Fyran. Hennes egentliga genombrott på teatern var i Jungfruleken 1958, en vågad pjäs av Jean Genet. Stig Dagerman och Anita besökte senare Paris, där de blev omhändertagna av samme Genet. Anita har arbetat med alla de stora regissörerna. Alf Sjöberg var den stora visionären som ville omstörta samhället och placera teatern mitt i byn. Skådespelarna skulle underordna sig hans visioner och det var en situation som Anita inte trivdes med. Att arbeta med Ingmar Bergman blev däremot en befrielse för Anita. Han litade på skådespelarna och lät dem göra som de ville med sin tolkning av rollen. Riktiga vänner har de trots allt inte blivit förrän nu på äldre dar.

En av de roligaste rollerna hon har haft var i P O Enqvists pjäs "Tupilak" där hon fick spela en tandlös gammal kärring. Efter succén med filmen "Fröken Julie" blev hon erbjuden en roll i en Hitchcockfilm, men det stupade på att hon var ensamstående mamma.

Hon fnittrar som en mycket ung flicka vid alla minnen. Hon är fortfarande nyfiken och tycker att det mesta som hon arbetat och arbetar med är "så kul". Vi ser fram emot att få ta del av allt hon har framför sig. Vem vet, hon kanske kommer och provar ett nytt poesiprogram på oss i framtiden.

Café 3 CAFÉET DEN 1 november var den hemliga gästen en som de flesta inte kände igen, men som är en väldigt viktig person på teatern. Det var **Lena Åström** som arbetat på Dramaten som sufflös sedan 1979. Lena anser att arbetet som sufflös är ett kall (vilket syns i lönekuvertet!). Framför allt för att man måste älska texten och tycka att det är spännande att vara med på alla föreställningar. Sufflösens arbete börjar redan vid kollagoneringen och följer hela repetitionsarbetet. Hon pluggar texten med skådespelarna individuellt och ansvarar även för att orden uttalas rätt. Sedan följer hon pjäsen ända tills den läggs ner.

Lena känner nästan alltid i magen när en skådespelare är på väg att få en blackout, men det är alltid viktigt att våga vänta in aktörerna, innan man börjar suffla. Det är också viktigt att känna de som står på scenen, eftersom vissa bara vill ha ett stickord medan andra vill ha hela meningar. Det är också hennes ansvar att hårdplugga med skådespelare som ska göra inhopp för sjuka kollegor. Hennes värsta ögonblick var när hon en gång hade tagit fel manus, tack och lov så fick hon tag i rätt manus efter ett tag – men stunden innan!

Hon tycker att Noréns texter är lätta att lära in, de är musikaliska och lite strindbergska. Hon tycker att många yngre skådespelare har en dålig grund vad det gäller språket, vilket gör att de måste arbeta mer med texten. I sin tur gör det att de sällan behöver suffling.

Sufflösen är ett oerhört stort stöd för skådespelarna – vilket även Kristina Adolphson vittnade om. De är ju utlämnade på scenen, men stöds hela tiden av känslan att sufflösen är där om nåt går fel. Just nu arbetar hon med "Herr Arnes penningar" som hon rekommenderar, hon tror att det kommer att bli någonting extra.

Höstens sista café kommer jag att berätta om vid ett senare tillfälle, men jag kan lova att det blir ett spännande möte! Under våren fortsätter vi med **Teatercaféer** den **första måndagen i varje månad**. Vi börjar kl. 19, men de flesta kommer redan vid 18 för att få bra plats. Eva erbjuder alltid en god varmrätt och något att dricka innan den hemlige gästen presenteras.

Ha en God Jul och ett Gott Nytt År så ses vi 2005.

☞ Stefan Öhult

Kungliga Dramatens program

DRAMATEN

PREMIÄRER:

Kungsämnena, 9-19/12 (4/1 på Nationalteatret/Oslo.)

Ett samarbete mellan de skandinaviska nationalscenerna med skådespelare från alla tre länderna. Ibsens underhållande pjäs skildrar kampen om kronan och makten på högsta nivå.

Drottning K, 22/1 på Elverket

Handlar om drottning Kristina och är skriven av Laura Ruohanen. Regi av Åsa Kalmér.

Efterspel, 22/1

Av Brian Friel. Ett unikt samarbete mellan Dramaten, Stockholms Stadsteater och Strindbergs Intima Teater (där den också spelas).

Kärlekens triumf, 29/1

Av Marivaux, regi Staffan Roos.

Platonov, 5/2

Av Anton Tjechov, regi Karl Dunér.

De sammansvurna, 12/2

Av Thomas Bernhard, regi Gunnel Lindblom.

Flyktbilen 4/2

Av Anders Duus, regi Agneta Ehrensverd. Lilla lejonkulan för ålder 7-9 år.

SPELAS FRAM TILL FEBRUARI:

Kamraterna

Skrevs av Strindberg under sin värsta kvinnoraseriperiod för att beskriva hur svårt det manliga geniet hade det – när bägge ville göra karriär. Han är elak, bitsk och rolig.

Köpmannen i Venedig

I Shakespeares komplexa historia får alla dela samma värld. Juden, adelsfröken, den förälskade köpmannen och den fattige ädlingen. Regissören och koreografen Mats Ek blandar teater och dans.

Strömning på Cattelin

Både en komedi, tragedi och fars. Fyra personligheter, fyra Stigar, gör tillsammans den hela Stig. En nyskriven fri fantasi om Stig Dagerman.

Herr Arnes penningar

Selma Lagerlöfs klassiska historia om mord, kärlek och hämnd.

Arbetarklassens sista hjältar, t.o.m 18 dec på Dramatens Lilla scen.

ELVERKET

Love Bombing, t.o.m 12/12

Rollspelet i det vardagliga äktenskapet belyses på ett speciellt sätt av dramatikerdebutanten Jan Waldekranz som också regisserar.

Kuddmannen, t.o.m 30/12

En brittisk originell komedi om kärleken mellan två bröder, som stegras till en grotesk fars. Dramatens dreamteam spelar.

UNGA DRAMATEN

Tiokronorsflickan, t.o.m 29/12

Är tänkt för de yngsta. Den lilla flickan gör som flickor ska göra. Hon ler – och väntar sig till kärleken.

En prins, en vålnad och en vindmaskin, 4/12

En teatervandring för unga, från 6 år, i regi av Agneta Ehrensverd.

INSÄNDARSPALT

Ulla Lindhé, fil. kand. i film- och teatervetenskap, har guidat på Dramaten sedan 1987. Hon har samlat på Dramatens historia under alla år och rapporterat om dem i Dramatens personaltidning Strålkastaren. Dessa "Rapporter från en guide" har hon sammanställt i ett personligt utformat guidehäfte i sv/v å 30 kr och med färgtryck 60 kr. Ulla Lindhé erbjuder Vännerna att få köpa dessa guidehäften. Tag kontakt med henne på adress: Snickarvägen 28, 181 46 Lidingö. På nästa seminarium kommer Ulla även att ta med sig några häften för granskning och försäljning.

Vännernas Program

SEMINARIER

I skrivandets stund är vi mitt i planeringen av kommande seminarier. Ett seminarie är beslutat och det kommer att handla om Thomas Bernhard. Allmänheten kommer att bjudas in till seminarierna i Dramatens veckoannonser (entré 150 kr). Medlemmar som visar upp sitt medlemskort betalar bara 100 kr.

Vid uppvisande av medlemskort får alla medlemmar 25% rabatt på teaterbiljetter till föreställningar, under 14 dagar efter premiären. Men biljetterna måste köpas före premiären.

TEATERCAFÉER

Förväntningarna bara ökar och ökar inför varje Teaterkafé och vi kan utlova överraskningar. För man kan aldrig veta vilka personer vi får lust att bjuda in; är det manne en doldis eller en kändis? Vi fortsätter med att träffas kl 19 första måndagen i varje månad med början i februari i Personalmatsalen i Dramatenhuset. Matsalen är öppen 1 timme före och serverar numer även varm mat, smörgås och dryck.

I framtiden kan bara betalande medlemmar få tillträde till Vännernas arrangemang. Dels pga det stora intresset för de medlemsevenemang som vi anordnar och dels pga utrymmesbrist. Men det kan lösas enkelt genom att ni uppmanar intresserade vänner att bli medlemmar i Dramatens Vänner. (250 kr till pg 1947525-0)

KÖP MATRIKEL

Vill ni köpa medlemsförteckning över Vännerna? Matrikeln finns att beställa från Vännernas kansli. Kostnad: 25 kr + porto.

Dramatens Vänner

Kungliga Dramatiska Teatern
Box 5037, 102 41 Stockholm

☎ 08-667 87 09 (svarare)

Fax 08-665 62 89

✉ dramatensvanner@yahoo.se

www.dramatensvanner.se

Postgiro: 194 75 25-0

Infogruppen: Ingar Brynnel,
Anders Drangel, Martina Nyman
och Ebba Wachtmeister

Formgivning: Karin Eklund